

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasiló avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovariša v Idriji.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljave je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak petek popoldne. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.
Vse leto velja . . . 10.— K
pol leta 5.— „
četrt leta 2:50 „
posamezne številke po 10 h.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 20 h za petit-vrsto. Priloge poleg poštne 6 K.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste, če se tiska enkrat . . . 14 h
„ „ „ dvakrat . . . 12 „
„ „ „ trikrat . . . 10 „
za nadaljna izvršenja od petit-vrste po 8 h.
Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna (telefon št. 118).

Naročnino, reklamacije, to je vse administrativne stvari je pošiljati samo na naslov:

Upravišstvo Učiteljskega Tovariša v Ljubljani.

Poštna hranilnica št. 53.160.

Reklamacije so proste poštne.

Kdor nam ne vrne prve in današnje številke, ga vpišemo med naročnike. Zadnjič smo priložili listu položnice, ki jih naj naročniki čimprej izpolnijo in odpošljejo.

Sedanje kazensko premeščenje — zgrešen smoter.

Učitelj A. je premeščen iz te in te šole na Gorenjskem kazenskim potom kam dol v Belo Krajino ob Kolpi v kak samoten, zapuščen kraj. Nadučitelj B. iz istega vzroka iz solnčnega, lepega dolinskega kraja kam v škofjeloske hribe in pri tem še degradiran na karakterju za zlog „nad“. Učiteljica C. gre službenim potom iz romantičnega kamniškega okraja kam na zapuščeni, goli Kras. In tako bi lahko navedli več konkretnih primerov, ki jih je čitati v listih skoraj po vsaki seji visokega c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko, posebno v novejši dobi, tedaj za vladanja vsestransko pravične in demokratske S. L. S.

In motivi tem premeščitvam? Navadno politiški. Trd, neupogujen hrbet v prepričanju in načelih. Zamera pri župniku, pri kaplanu ali celo pri vaškem občinskem odborniku, ki smatra šolo za nepotrebno zlo, saj on ne zna niti brati niti pisati, pa je le veljaven mož v občini. Čemu bi se učili še njegovi otroci, zaradi katerih mu provzroča učitelj ali učiteljica nepotrebne kazni zavolj nemarnega šolskega pohajanja. In ta veljaki se zaroti, da mora učitelj iz kraja. Da se pa to tem lažje dožene, treba očrtniti učitelja pri dušnem pastirju kot brezverca, četudi morda vodi celo cerkveno petje. Saj zadostuje, ako z njim ne voli državnega, deželnega poslanca, morda pa je bil celo tako drzen in ni oddal glasu pri občinskih volitvah njemu — analfabetu.

Župnik ali kdo drugi napravi ovadbo na c. kr. dež. šol. svet na podlagi prej opisanih razlogov, ki se neznatno tičejo šole kot take. Obenem pa se odpošlje še drobno pisemce na dr. Lampeta, in stvar je gotova. Prične se preiskava, ki se navadno konča s premeščitvijo četudi povsem nedolžnega učitelja.

Saj je znano, kar je celo nek višji uradnik priznal, da učitelj proti duhovniku podleže, čeprav je pravica na učiteljevi strani!

Pa dovolj! Skoraj smo se že preveč oddaljili od stvari, ki nam jo je razpravljati pod gorenjim naslovom.

Kajti poleg teh za naše sedanje razmere tipičnih primerov, ki ostanejo še poznim našim vnukom znaki razmer v naši ožji domovini začetkom prosvetlenega našega stoletja, se dogajajo tudi slučajji, ki — odkrito priznано — niso v čast učiteljskemu stanu, tedaj slučajji, ki jih je treba, kolikor se da, odpraviti, bodisi tudi s kaznijo, če drugače ne gre. Kazen pa imej vsekdar pred seboj smoter pobiljšanja. Stari nazor o kazni, ki je bila le namen sama sebi, ta nazor je padel. Mladega hudodelca so navadno utaknili med najhujše razbojnice, da so mu ti zatrili zadnjo iskro onega čuvstva, ki se je nagibalo k dobremu, da je postal nazadnje najnevarnejši član človeške družbe. Zakaj to? Zato, ker se ni takoj začetkoma pravilno z njim postopalo. Te razmere so se zadnji čas

predručile in kakor je slišati, se jih namerava popolnoma v tem oziru predručiti, da bo stvar dosegla svoj smoter, kar je le pozdravljati s človeškega in obče kulturnega stališča.

Tudi šolska kazen mora imeti smoter pobiljšanja. Tega se pa ne dožene s preostrim postopanjem. Učitelj, ki otroke kaznuje za vsako malenkost, ne doseže onega, kar se pravi sočutje. Tak učitelj ni vzgojevalec. Res je otroka treba za hudobijo kaznovati, a ta kazen imej ta smoter, da se otrok slabemu odvadi. To se pa ne dožene s samo krutostjo in mržnjo do otroka. Ne! Učitelj kaže, kar naj otrok tudi spozna, da te vodi pri tem skrb za otroka, da se ne bo kdaj izgubil in da mu želiš najboljše, da bi bil pozneje srečen v življenju.

Ravno taka je s šolskimi zamudami, oziroma s kaznovanjem malomarnih staršev.

Vsaka kazen, vsako discipliniranje bodi premišljeno in preudarjeno, da doseže svoj smoter.

Da, tako bi moralo biti!

Žal, da se dela izjema pri učiteljskem kaznovanju in discipliniranju. Kakor je že prej omenjeno, nikakor nečemo, da bi vsaka nerednost posebno ko se večkrat ponavlja, ostala nekažnovana, ker bi kaj takega lahko imelo zle posledice.

Saj ne pride tu samo v poštev učiteljeva oseba kot subjekt, pač pa tudi šolski napredek, otroci, šolska občina kot objekt. Dvojno zlo je treba tu upoštevati in to zlo po možnosti, če drugače ne gre, tudi s primerno kaznijo odpraviti.

Sedanja navada kaznovanja pa ta smoter večinoma izgreši. Ne samo izgreši, ga celo poslabša.

Navada je, da se učitelja bodisi kazensko, pa tudi disciplinarno premesti, kar je že uvodoma omenjeno, na kak zapuščen kraj. Zdravniki bolniku svetujejo, naj si poišče kak primeren kraj, primerno družbo, da se razvedri, kar jako blagodejno vpliva na njegove živce in bolezen.

Učitelj, podvržen raznim slabostim, je tak bolnik. On potrebuje drugega miljeja, ki blagodejno vpliva na njegove slabosti in ga počasi ozdravi. Takega zdravlila pa nudijo le kraji z bolj živahno okolico, ki stoje glede naobrazbe že nekoliko na višji stopnji, ne pa zapuščeni hribovski kraji, kamor spadajo trdni ljudje, ki jih je treba, seve, zato tudi primerno plačati, če se jih hoče obdržati na tej stopnji.

Premeščen je, vsako leto enkrat ga obišče gospod nadzornik, in živ krst se ne briga zanj, če morda ni v bližini tovariš, ki ga tja insem obišče in mu reče kako blažilno besedo.

In v takih okoliščinah se nahajajoč tovariš, ki ne živi, ampak životari, ki je potreben dobrih zgledov in primerne vodstva, ki mu je treba voljo k dobremu utrjevati, naj se pobiljša? Kaj pobiljša? Poslabša se! Tak človek naravnost obupa in zaradi tega še globlje pada v slabosti, dokler slednjič popolnoma ne pade v prepad, iz katerega ga potegne paragraf odpusta iz službe. Ubogi človek, izgubljena eksistenca! Srce pretresujoča usoda na cesto vržene družine!

Pa ne samo to. Ne le učitelja se ubije na ta način, obupajoč nad vsem, postane, kar

ni čuda, apatičen do vsega in tudi do šole, do pouka. In tu pridemo do objekta, ki smo ga prej imenovali, do otroka. Tudi temu odvzamete na ta način ono predragoceno doto, brez katere je dandanes pravi siromak na svetu — znanje in vzgojo.

Tedaj za eno kaznijo pride še več kazni, ki jih lahko čuti cela generacija. Tak primer bi lahko navedli. Ker pa imamo sree, tega ne storimo, kakor tega nočejo prebivalci dotičnega kraja, ker nočejo spravljati že dovolj kaznovanega učitelja še v večjo kazen. In to so preprosti ljudje.

Pa vi, gospodje, ki vam je o tem odločevati? Kaj vam mari, če se pogubi, kaj na tem, če otroci zaostanejo! Zakonu se je zadoštilo, pa mirna Bosna!

Vzemimo manj drastičen slučaj, ki jih je dandanes obilo v lepi Kranjski, discipliniranje. To v materialnem oziru ni kazen. Naj bo!

Če ni to, je pa duševna kazen, prav huda kazen, ki ima za discipliniranega morda najhujše posledice. Saj je dandanes povod takemu postopanju že to, če učitelj ni naprej pozdravil župnika ali pa, da ni šel v cerkev pred oltar itd. Zgodi se, da ta in oni dobi morda še lepši kraj. Vendar tudi ta ima neko slabo stran. Prestavljeni ima čisto vest, ni se pregrešil ne proti zakonu ne proti človeški dostojnosti, a ima svoje prepričanje, da ne reče: „Sneg je črn“, ker je to rekel ravno ta in oni mogočnej. Zavest, da se mu dela krivica reže v njegovem sreu skelečo rano. Vsaka krivica pa ima prejalislej že posledice na to ali ono stran. In tako je tukaj. Prej ena najboljših učnih oseb resignira na vse in nekako mehanično opravlja svoj poklic.

Torej je tudi v tem slučaju največkrat smoter izgrešen.

Te vrste naj opozore merodajne faktorje, ki imajo pri tem odločilno besedo, na velikanško škodo, ki jo največkrat zagreše s kazensko premeščitvijo, kazni ki ne zasleduje smotra pobiljšanja, je izgrešena.

H koncu še nekaj besed gospodom iz nasprotnega tabora. Ta članek je pisan v času, ko obhajamo spomin rojstva Kristusovega. Nad vse prevzvišeni so njegovi nauki, posebno nauk o ljubezni do bližnjega. Tudi mi učitelji smo vaši bližnji. Izvršujte tudi med nami to lepo čednost, saj Kristus sam ni iskal maščevanja, še celo za svoje sovražnike je molil in s tem šele potrdil svoj nauk. Storitve tudi vi tako! Gotovo, kazen se ne da odpraviti, a ta bodi smotrna, da pobiljša, a ne poslabša.

Kakor tem, tako tudi kličemo drugim odločilnim članom šolskih oblasti. Bodite previdni, kaznujte milo, če je kazni treba. Imejte vselej pred očmi smoter pobiljšanja!

Občni zbor „Društva za zgradbo Učit. konvikta“.

Kakor smo javili že zadnjič, se je vršil občni zbor imenovanega društva dne 28. preteklega meseca v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

Danes objavljamo dve glavni poročili in sicer tajnikovo in blagajnikovo. V odbor so bili soglasno voljeni dosedanja odborniki.

Tajnikovo poročilo.

Tajnik Juraj Režek:

Slavni zbor!

Z letošnjim letom končujemo tretjo petletnico svojega društvenega obstanka. Z uspehom, ki smo ga dosegli v teh 15 letih, smemo biti povsem zadovoljni, in da je tako, imamo se zahvaliti požrtvovalnosti učiteljstva in naših društev, pa naklonjenosti in dobrosrčnosti naših prijateljev in podpornikov, ki naj nam tudi vbodoče ostanejo zvesti in tako blagonaklonjeni.

Vendar bi lahko naši tovariši in naša društva, posebno naši socialni odseki, še mnogo več dosegli, ako bi se ponekod bolj pobrinili za to naše prepotrebno društvo. Na vse kraje in šole je razposlal naš blagajnik poštno-hranilne položnice, a kako malo se jih je odzvalo, da. še manj nego lausko leto! Mnogo so seveda krivi oni mlačni in brezbrizni šolski voditelji, ki ne le sami ne vpošljejo članarine, ampak doposlanih jim položnic svojim sotovarišem niti ne pokažejo in tako zakrivijo, da tudi le-ti svoje članarine ne vpošljejo. Tak o stanovsko zavednost in kolegialnost je treba kar najstrožje grajati in obsojati! Da, gospoda, kdo bo pa vendar poskrbel za nas in za naše sirote, ako se bomo sami zase tako malo pobrigali! Torej le še več stanovske zavednosti, ponosa in dela!

Na lanskem občnem zboru izvoljeni odbor si je razdelil svoje posle sledeče: Jakob Furlan, predsednik; Luka Jelenc, I. podpredsednik; Ignacij Križman; II. podpredsednik, Juraj Režek, tajnik; Jakob Dimnik, blagajnik; in odborniki: Engelbert Gangl, Andrej Rapè, Julij Slapšak in Ignacij Šijanec.

Odbor je moral tudi letos osredotočiti svoje delovanje le na zbiranje zgradbenega kapitala, ker z dosedaj nabrano vsoto nam še ni mogoče pričeti realizovati svoje društvene zadače. Pač smo si bili ogledali neko poslopje, če bi bilo pripravno za naše društvene namene, a prepričali smo se, da zasedaj ni niti naprodaj, niti bi odgovarjalo društvenim potrebam in bi s prezidavanjem skoraj toliko stalo, kot bi se lahko postavilo novo poslopje po naši lastni želji in v to primernem načrtu.

Razposlali smo bili — kot prej rečeno — na šolska vodstva položnice za članarino na ondodnih šolah delujočega učiteljstva. O uspehu Vam bo povedal blagajnik. V Kranju, kjer imamo še vedno obilo dobrih prijateljev, so nam v korist priredili imeniten koncert, ki je donesel društvu čez 300 K. Srčno zahvalo vsem ondodnim našim tovarišem in tovarišicam ter prijateljem-sotrudnikom, posebno še pevovalji tov. V. Rusu za tolik trud in požrtvovalnost! Tudi iz mnogih drugih krajev so nam pošiljali ob raznih prilikah večje in manjše prispevke; hvala jim!

V zalogi imamo še mnogo izvodov E. Adamičeve spevoigre. Obrnili smo se bili do veleslavnega deželnega odbora kranjskega, do vis. c. kr. naučnega ministrstva s prošnjo, naj bi nekoliko izvodov te knjižice nakupili za nekatere ubožnejše naše šole, ki si je same ne morejo oskrbeti. Prvi je nakupil 10 izvodov, ministrstvo pa je odgovorilo, da nima v to potrebnih sredstev, pač pa bo to spevoigro v svojem „Verordnungsblattu“ priporočilo v nakup vsem slovenskim ljudskim in meščanskim

šolam. Na lansko leto vloženo prošnjo do Nj. Velikanstva, da bi se ta spevoigra sprejela v c. in kr. fideikomisno knjižnico, smo dobili ugoden odgovor, ki smo ga prijavi v 5. štev. „Učit. Tov.“

Obrnili smo se dalje do c. kr. deželnih šolskih svetov v Ljubljani, Gradcu in Trstu s prošnjo za priporočilo Rapetovih, Slapšakovih in Ganglovih spisov v nakup vsem slovenskim ljudskim in meščanskim šolam, kar bo gotovo — tako se nadajamo — tudi ugodno rešeno. Naj le naše šole in učiteljstvo marljivo sežejo po njih.

Glede nove izdaje Janko Žirovnikovih „Narodnih pesmi za šolsko mladino“ nam je vis. c. kr. naučno ministrstvo odgovorilo, da je ne more potrditi za rabo pri šolskem pouku, ker ni tvarina razširjena vsaj na eno leto; pač pa se sme rabiti kot priročna knjižica. Zato je naš dobri in marljivi tov. Janko Žirovnik sestavil 60 narodnih pesmi, razdeljenih na tri oddelke, in jih iznova podaril našemu društvu. Predložili smo jih c. kr. deželnemu šolskemu svetu s prošnjo, da jih blagovoli pregledati in priporočilno predložiti na višje mesto v odobrenje za šolsko uporabo. Upamo, da nam bo tudi ta prošnja morda kmalu in ugodno rešena. Tov. J. Žirovniku pa srčna hvala za darilo in trud!

V pomnožitev našega zgradbenega kapitala nam je mnogo pripomogel, kakor že skozi dolgo vrsto let, tudi naš „gospodarski program“, le žal, da se ga učiteljstvo ne drži tako točno, kakor bi se ga morali držati sebi v korist. Pohvalno mi je omeniti tu posebej tvrdke M. Grubbauerjeve, ki nam je vposlala letos lep znesek 720 K. Čast ji! Tudi druge tvrdke se pečajo z izdelovanjem in razprodajo šolskih potrebščin, a do danes se nas niso spomnile, dasi smo jih učiteljstvu priporočali. Pričakujemo, da to popravijo, saj bo tudi njim v korist. Učiteljstvo pa naj se le strogo drži gesla „Svoji k svojim“ in naj izkuša tak program uvesti tudi drugod, kar ne bo težko, saj so domalega vsi trgovci naklonjeni našemu stanu. Torej zgodi se!

Največ pa nam je donesel tudi letos naš sklad „Jubilejski dar“, ki znaša 3329 K 10 h. Lahko bi bil še mnogo večji, saj pogrešamo še marsikoga med darovalci. Ker obhaja prihodnje leto še naš vrli „Učit. Tov.“ svojo 50 letnico, se nadajamo, da bo to še nov povod, da se zbirka „Jubilejski dar“ še izdatno pomnoži.

Kopčno se prav iskreno zahvaljujemo našim časnikom in vsem prijateljem, ki so nas kakorsikoli podpirali. Bog plati!

Naše društvo šteje danes: 85 pokroviteljev, 280 rednih in 250 podpornih članov.

Slavni zbor vzemi blagovoljno kratko poročilo na znanje.

Blagajnikovo poročilo.

Blagajnik Jakob Dimnik:

Udje. V petnajstem letu svojega obdobja je imelo naše društvo 280 rednih (letnih) udov.

Podpornih udov (dobrotnikov) je bilo letos 250. Število podpornikov se je letos pomnožilo, dočim se je število pravih udov skrčilo; poudarjati pa moram, da ima pri podpornih udih največjo zaslugo učiteljstvo, ki zna ob pravem času in na pravem mestu potrkati za podporo našemu društvu.

Velik uspeh je doseglo učiteljstvo tudi letos z „Jubilejskim darom“, ki znaša 3329 K 10 h. Za „Jubilejski dar“ je darovalo veliko vsoto učiteljstvo samo, še več so pa prispevali naši prijatelji in dobrotniki.

Pokrovitelji so postali letos: „Zaplottniki“ v Seidlovi gostilni (hotel Južni kolodvor) 200 K; županstvo v Metliki je plačalo zadnji rok (50 K); Tolminsko učiteljsko društvo 200 K; Učiteljsko društvo za kranjski šolski okraj 200 K; in Kamniško učiteljsko društvo zadnji rok (50 K).

Naračun pokroviteljske so plačali: Učiteljsko društvo za Trst in okolico II. rok (50 K); županstvo na Viču II. rok (50 K); Litijsko učiteljsko društvo III. rok (50 K); županstvo v Idriji je plačalo na račun pokroviteljske 150 K; Posojilnica v Kopru 150 K; Ljubljansko učiteljsko društvo 50 K; županstvo na Bledu 100 K; županstvo v Šmihel Stopičah 50 K; županstvo v Kranju 100 K; županstvo v R. dolfovcu 100 K; županstvo v Tolminu 100 K; Posojilnica v Ko-

baridu 100 K; Posojilnica v Tolminu 100 K; Vse te vsote se pa niso plačale letos, ampak zadnja leta; tovariše, ki službujejo v teh krajih, prosim, da delajo na to, da se pomanjkljiva pokroviteljska izpopolni. Pokroviteljska znaša 200 K.

Kakor druga leta, tako sem razposlal tudi letos prošnje za podporo slovenskim hranilnicam in posojilnicam. Darovale so: Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta 100 K, Posojilnica v Trebnjem 20 K, Posojilnica v Starem trgu pri Ložu 20 K, Hranilnica in posojilnica v Dolu pri Hrastniku 10 K, Vrhniška posojilnica 20 K, Okrajna posojilnica v Litiji 20 K, Posojilnica v Framu 10 K, Notranjska posojilnica v Postojni 50 K, Glavna posojilnica v Ljubljani 50 K, Posojilnica za ilirsko-bistriški okraj 50 K in Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice 50 K. Vsem tem našim denarnim zavodom bodi izrečena na tem mestu najtoplejša zahvala: topla zahvala gre pa tudi našim tovarišem, ki so kot odborniki domačih posojilnic ali pa sploh s svojim vplivom veliko pripomogli k tem darovom.

Izmed županstev, oziroma občin so darovale našemu društvu: Ljubljanska mestna občina 500 K, županstvo v Metliki 50 K in županstvo na Viču 50 K.

Pri izkazih v „Učit. Tovarišu“ so uvrščeni darovi pokroviteljev, hranilnic in posojilnic ter županstev med dobrotniki, nekateri pa tudi pri jubilejskem daru.

Tvrdka M. Grubbauerjeva v Lincu je darovala letos od izkupička za šolske zvezke 720 K, zato Grubbauerjeve zvezke šolskim vodstvom prav topla priporočam. Lansko leto se je prijavila tudi slovenska tvrdka za izdelovanje šolskih zvezkov. Mi nismo nasprotniki domači industriji, temveč jo šele prav priporočamo. Lastnik te tovarne je g. Anton Slatnar v Kamniku. Uvedla pa se bo ta tvrdka sama, če bo dajala dobro blago in prispevala primerno vsoto našemu društvu. To bo pa pokazala bodočnost in gotovo bomo rajši podpisali slovenskega domačina kakor pa tujca, ki ni naše narodnosti.

Koncert na korist „Učiteljskemu konviktu“ je priredilo letos samo Učit. društvo za kranjski šolski okraj, ki je čisti dohodek v znesku 300 K 23 h darovalo našemu društvu; vpisalo se je 200 K kot nova pokroviteljska imenovanega učiteljskega društva, 100 K se je pa vpisalo na račun prihodnje pokroviteljske.

Dobrotnik in prijatelj našega društva mi je prinesel na mojo prošnjo v društvene namene dve obligaciji, eno za 200 K in drugo pa za 100 K nominalne vrednosti. Bodi mu izrečena na tem mestu prav topla zahvala!

Zapuščina. Pokojni Josip Boncelj, trgovec v Železnikih, se je spomnil našega društva v svoji oporoki, ter nam zapustil 100 K. Blag mu spomin!

O. F. J. I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem znaša koncem leta 6975 K 67 h; pomnožila se je za 103 K 96 h. Izplačal sem dne 2. decembra letos 240 K, in sicer učiteljskim sirotam Mariji Osana, Mariji Kalinger in Pavli Pegan, vsaki po 80 K, Marija Osana obiskuje 8. razred, Marija Kalinger II. letnik c. kr. učiteljskega in Pavla Pegan pa II. letnik Mestnega dekliškega liceja.

Adamičeva spevoigra „Slava cesarju Francu Jožefu I.“ je plačana popolnoma in plačano je tudi „Besedilo“ k tej spevoigri. Kar se bo zdaj teh knjig prodalo, bo dobiček. „Spevoigre“ je v zalogi še blizu 700 iztisov; če jih prodamo po 2 K, bo 1400 K dobička. „Besedila“ je pa v zalogi še 5000 knjižic; če znižamo ceno „Besedila“ na 6 h, ima društvo zopet 300 K. „Spevoigro“ mora imeti vsaka šola in vsaka okrajna učiteljska knjižnica, ker je bogat vir za prirejanja vsakovrstnih slavnosti. „Besedilo“ k tej spevoigri je pa kaj primerno za obdarovanje otrok ob raznih prireditvah.

Janko Žirovnikove narodne pesmi za šolsko mladino so nam popolnoma pošle, dasi smo jih založili 25.000 iztisov. Tov. Žirovnik je priredil novo izdajo v treh stopnjah. Minulo je že nad eno leto, kar smo predložili to zbirko naučnemu ministrstvu v odobrenje, a še do danes ni rešitve. In to je za naše društvo velika škoda; zato bo najbolje, če izdamo sedanji zvezek v drugem izdanju. O tem bo sklepal odbor v prihodnji seji.

Mladinska knjižnica. Odbor se je prizadeval, da bi denar donasal kar najbolj visoke obresti, zato je začel izdajati knjige. Adamičeva spevoigra je, kakor sem že omenil, plačana in je začela donasati dobiček. Želeti je le, da bi se čimprej razpečala. Prav velik dobiček so dale društvu Žirovnikove narodne pesmi. Letos je pa izdalo naše društvo tri krasne mladinske spise, in sicer: 1. A. Rapè: Mladini, 1. zvezek; 2. Julij Slapšak: Spisi Mišjakovega Julčka, 1. zvezek in 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino, 1. zvezek.

Vsi trije pisatelji so odstopili našemu društvu vso mladinsko snov brezplačno, za kar jim bodi izrečena na tem mestu najtoplejša zahvala.

Vsake knjižice se je natisnilo 3000 izvodov in razprodalo se je vsake knjižice blizu 1000 izvodov; v zalogi je pa še od vsake knjige po 2000 izvodov. Skrb odborova bo, da tudi te knjige spravi čimprej v denar, dožnost učiteljstva je pa, da to obče koristno podjetje podpira z naročili za šole, knjižnice in družinam z otroki.

Vse tri knjižice so lično vezane in ilustrovane. Vezanje vseh treh knjig je veljalo 2167 K. Tiskarski stroški znašajo tudi blizu toliko kakor vezanje. Slike in klišei so veljali 720 K. Tu moram pa omeniti, da imamo za Spise Mišjakovega Julčka že za 10 zvezkov izgotovljenih slik; zato je ta vsota letos precej narasla.

Tiskarski in knjigoveški stroški so že poravnani in tako tudi stroški za slike in klišee.

Kar se bo prodalo teh knjig v novem letu, to bo šlo vse v društveno blagajnico. Želeti je, da bi se to hitro vršilo, da izdamo čimprej drugi zvezek omenjenih mladinskih spisov.

Po tem splošnem poročilu prehajam k poročilu o društvenem imetju.

Lansko leto je znašalo društveno imetje 68.043 K 03 h. Letos je to imetje naraslo z inventarjem vred na 78.132 K 87 h, torej smo napredovali za 10.089 K 84 h. Odtegnjeni so pa že vsi letošnji režijski stroški, ki znašajo 4678 K 96 h.

Denar je plodonosno naložen.

To lepo vsoto smo v sedanjih škandaloznih gmotnih razmerah slovenskega učiteljstva zložili in nabrali v teku petnajstih let. To je dokaz naše stanovske zavednosti, ki nas bo prejalislej dovedla do smotra, da zgradimo v Ljubljani poslopje, v katerem se bo skrbelo za učiteljske otroke in sirote v moralnem in gmotnem ozir tako kakor v uravnanim očetovem domu.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca decembra K 253.561 K 95 h.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez pošiljkatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2. — 1/2. 3. popoldne in vsako soboto od 6. — 7. zvečer.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Dobski krožek ima svoj prvi letošnji sestanek v četrtek, dne 20. t. m., ob pol 3. uri pop. na Viru pri „Vehovcu“.

Učiteljstvo se vabi, da se sestanka obilno udeleži, ker se imamo pogovoriti o neki važni zadevi.

Štajersko.

Dne 13. t. m. so zborovala Šlovenje-bistriško, Ljutomersko in Ptujsko učit. društvo. Vabil za ta zborovanja nismo mogli v zadnji številki priobčiti, ker so nam došla prepozno. Pričakujemo pa poročil o zborovanjih. — Ob tej priliki prosimo, naj nam odbori pravčasno pošiljajo vabila na svoje društvene priredbe.

Socialni odsek „Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic v Celju“ še enkrat opozarja slovensko učiteljstvo, da naj takoj pošlje naročilne liste za časopise blagajniku, tov. Francu Voglarju v Celje. Kdor bi naročilni list želel, naj piše dopisnico „Učiteljskemu socialnemu odseku“ v Grižah pri Celju. Vsak dobi dva naročilna lista, da si obdrži enega

sam za kontrolo. Časopise naročuje odsek, a reklamirati mora pri dotičnem upravnistvu slučajno izostale liste vsakdo sam. Odšteti pa se od naročnine za kak izostal list seveda ne sme! — Socialni odsek „Zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“ v Celju naznanja svojim naročnikom, da se je za leto 1910 „Učiteljski Tovariš“ podražil za 2 K in s tem se je tudi letna vsota v naročilnem listu zvišala za 2 K, kar naj oni, ki so se naročili na „Učit. Tovariša“ blagohotno upoštevajo in svoj mesečni obrok tozadevno popravijo. — Vse one tovarišice in tovariše, ki še mislijo naročilne liste uposlati, naj to storijo nemudoma. Število letošnjih naročnikov se je precej pomnožilo od lanskega leta. Vidi se, da se je ideja, naročevati liste potem socialnega odseka, v učiteljstvu jako ukoreninila. Pridno se oglašajo tudi Korošci, Kranjci in Primorci. — Preteklo leto je imel odsek nad 20.000 K prometa. Omenimo naj še, da namereva odsek ob priliki zborovanja „Zaveze“ povabiti Korošce, Kranjce in Primorce, torej vse slovensko učiteljstvo, na razgovor, ali bi ne kazalo ustanoviti zadrugo v tem smislu in še na širši podlagi. Tako bi zadobilo učiteljstvo s tako napravo velikansko moč, ne le v političnem, temveč tudi v gospodarskem oziru, kakor tudi na časopisje. Upajmo z novim letom vse najboljše.

Istra.

Slovensko učiteljsko društvo v Istri zboruje izredno dne 3. februarja t. l. ob 11. uri dop. v Bertokih s tem-le dnevnim redom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Čitanje zapisnikov zadnjih dveh zborovanj.
3. Došli spisi.
4. Uvedba in urejevanje društvenih spisov (poročila tov. predsednik).
5. Pregled in dopolnitev zadnjih sprejetih zakonskih načrtov.
6. Slučajnosti.

Posebnih vabil na rešeni občni zbor se ne pošlje nikomur. Poleg starih članov in gostov se vabijo tem potom tudi nove tovarišice in tovariši, ki naj se oklenejo z vso vneto naše organizacije, ki zastopa povsod stanovske in šolske interese.

Iz Trsta odhaja vlak ob 9:20 zjutraj, iz Bertokov v Trst pa ob 4. pop. in rabi sem ali tja po eno uro. Peš iz Kopra ali nazaj 3/4 ure. Kmalu po 4. popoldne odhaja vlak tudi v Koper.

Za obed se blagovoli vsak prijaviti po dopisnici tov. Josipu Bertoku v Lazaretu (pošta Koper) do 31. t. m.

Na veselo tovariško snidenje!

O d b o r.

Književnost in umetnost.

„Slovenska Matica“ v Ljubljani vlnudno javlja gg. naročnikom na „Slovenski zemljevid“, ki ga reklamirajo, da še ni dotskan. Zato se prosi potrpljenja.

Uprava „Slov. Matice“.

Napredak, naučno-pedagoška smotra. — Izdaje Hrvatski pedagoško-književni zbor. Glavni urednik: Stjepan Bariček. — Soudredniki: Davorin Trstenjak, Milan Pejnovič i Josip Škavić. Izhaja desetkrat na leto in velja celoletno deset kron. — Ta zgledno urejevana revija je dokončala z ravnokar izdanim desetim zvezkom petdesetletnico svojega obstanka. Vsebinska tega letnika je tako raznovrstna in bogata, a obenem tudi strokovnjaška, poleg tega pa tako zanimiva, da moramo le čestitati tovarišem preko Sotle na uspehu, ki so ga dosegli s svojo pedagoško revijo. — Izmed mnogih člankov teorijske pedagogike omenjamo le sledeče: Davorin Trstenjak: Znamenitost dječje psihologije, Škola i karakter; Andrija Kunek: Individualnost i uzgajanje, razprava, ki bi jo moral vsak šolnik poznati; Dr. Ljudevit Gaj i naše narodno uzgajanje. — Oddelek: Praktična pedagogija prinaša petnajst učnih slik, med temi omenjamo n. pr.: Josip II. kao predmet povjesne obuke. — Zanimiv je tudi članek „Školske ekskurzije“ Josipa Kunsta. — Obzor po pedagoškem svietu seznanja bralce z najnovejšo pedagoško literaturo vseh svetovnih narodov, kokor Čehov, Rusov, Francozov, Angležev, Nemcev, Lahov itd., a tudi slovensko šolstvo je zastopano v dveh člankih, ki jih je spisal naš starosta Davorin Trstenjak, in sicer „Ferijalna kolonija za ljubljanske pučke škole“ ter „Knjige Slovenske Školske Matice“. — Književna smotra prinaša jedrovite kritike o hrvaških knjižnih novostih, a nad vse zanimiva je kritika lepega dela A. Čuvaja: „Grada za povjest školstva kraljevina Hrvatske in Slavonije“, ki jo je spisal Ivan Martinović. — „Manji članci i bilješke“ prinašajo zanimivosti s pedagoškega sveta. Tu je posebno podrobno očitano življenje in delovanje znanega učenjaka Cesarja Lombrosa, ki je umrl 19. oktobra 1909 v Turinu. VII. Zvezek „Napredka“ je jubilejski zvezek v obsežnosti 224 strani in prinaša poleg podrobnega pregleda vse v „Napredaku“ objavljene vsebine v času njegovega obstanka tudi zanimivo pisano zgodovino tega razvoja. — Slovenskemu učiteljstvu topla priporočamo to revijo. Pač bi jo morala imeti vsaka okrajna učiteljska knjižnica. — ega.

Hrvatski učiteljski dom, glasilo hrvatskega ped. knjiž. društva „Saveza hrv. učit. društev“ in „Hrv. štedno-predupjatne zadruge“ je dokončal svoj drugi letnik. Izhaja dvakrat mesečno in sicer 5. in 20., in je priloga „Napredka“. — Smoter lista je, kakor govori uvodnik v 24. številki, ta-le: „Svršava se druga godina, odkada „Hrv. učiteljski dom“ radi oko unapredjenja materijalnih interesa pučkoga učiteljstva i oko poboljšanja spoljašnje organizacije pučkoga šolstva. U tom radu vodila nas je, a vodit će i dalje ideja pravičnosti: i zato smo svakim zgodom nastojali da, interese učiteljstva kao staleža, kao cjeline i interese naroda stavljamo pred interese pojedinaca ili pred interese takvih skupina u našem učiteljskom i javnom životu, koje imaju istom drugotnu vrijednost. Naročito smo nastojali, da te interese i mišljenja pojedinaca svedemo u sklad s konačnim ciljevima narodne obrazovanosti, da im odredimo pravo mjesto i pravo značenje u našem staleškom i narodnom životu. — Ako smo i bili prinudjeni, da istopimo suprot nekih pojava u našem staleškom životu, to je taj naš svaki istup imao značaj kulturne borbe, borbe staleža, kojemu je zadaća, da oplemenjuje i kulturnim blagom obogaćuje naš narodni život i da mu privadi novo snagu za borbu o bitak, za očuvanje njegove individualnosti.“ — Vsebinska 58 člankov, objavljenih v tem letniku, je prav zanimiva in mnogovrstna, dokaz, da se hrvatski tovariši jako zanimajo za vse stroke izobrazbe. — Ostali del pa popolnjujejo dopisi iz širne kraljevine Hrvatske in Slavonije, ki pričajo, kako intenzivno delujejo hrvatski tovariši na polju narodne prosvete in lastne nabiranja. — „Hrvat. učit. dom“ priporočamo najtopleje vsakemu slovenskemu učitelju, ki hoče dobiti vsestranski vpogled v življenje hrvatskih tovarišev. — V tem letniku čitamo dva članka o slovenskem učiteljstvu, in sicer: „Slovenski učitelji prema političnim strankam“ in „Slovensko školstvo“.

Politiški pregled.

* **Jugoslovanski minister.** Z nekako gotovostjo se širi tudi po nemških in italijanskih novinah vest, da je deželni glavar dalmatinski dr. Ivčević že definitivno določen za bodočega jugoslovanskega ministra.

* **Ljudsko štetje 1. 1910.** Vlada je odklonila slovansko zahtevo, naj bi se pri ljudskem štetju namesto „občevalnega jezika“ napravilo rubriko „narodnost“.

* **Okrajni glavar proti hrvatski zastavi.** Splitski župan dr. Mihajlović se je hotel podati k poveljniku francoskih čet, da mu povrne obisk. Na čolnu, s katerim se je župan nameraval podati na francosko vojno ladjo, je dal razviti hrvatsko trobojnico. — Okrajni glavar, ki je hotel istodobno vrniti obisk, je prosil župana, naj mu dovoli, da prisede v čoln. Kakor olikan človek mu župan seveda ni odrekel te prošnje. A čim je okrajni glavar sedel v čoln, je že dal ukaz, da je hrvatsko trobojnico odstraniti. Na pomolu zbrano občinstvo je začelo žvižgati in kričati. Okrajni glavar je seveda še danes prepričan, da je rešil državo pred veliko nevarnostjo! Kako majhni so ti naši birokratje!

* **Ameriški Čehi** so se takoj oglasili z večjimi in manjšimi prispevki, čim so zvedeli, da se je pričela zbirka za Matici milijon. Darove v prid Matici Solški zbirajo v proslavo prvega poseta bratov Sokolov, pohitevsih iz stare domovine v Ameriko. Dostojni so poslali že K 2580-92. Ganljivi so dopisi, spremljajoči darove. Preprost hišnik iz Novega Jorka je pisal: „Prosim, izročite priložni denar Osrednji Matici Solški, dar češkega delavca in očeta osmerih otrok. Da bi pač došla tudi naši domovini doba svobode!“

* **Novi belgijski kralj.** Klerikalci so na novega belgijskega kralja Alberta silno hudi, ker neče trobiti v klerikalni rog. Kralj je zastopnikom mesta Bruslja obljubil, da se uvede splošna šolska obveznost, demokratska reforma volilne pravice in dalekosežni zakoni v varstvo delavcev. Klerikalcem vse to seveda prav nič ni po volji.

Učiteljski vestnik.

Zahvala. Radostni slavimo gojenci učiteljstva z učiteljstvom obenem 50letni jubilej „Učit. Tovarisa“, zahvaljujemo se slavnemu načelnstvu uradništva za brezplačno podeljene številke jubilejske izdaje učiteljskega glasila. Ponosni in srečni opazujemo učiteljski razvoj in napredek slovenskega učiteljstva; z vso vnetostjo pripravljamo za bodoči poklic. Zeljno pričakujemo trenutka, ko prestopimo prag zavoda in stopimo v vrsto narodnih delavcev. Hočemo pa biti resni in vztrajni delavci. — V naših sreih planje že sedaj iste ideje, ki jih goji in razodeva delujoče učiteljstvo med narodom v njega korist in procvet. Naš ideal, naša zvezda vodnica bo v času delovanja resnična naobrazba naroda, vsestranski napredek in razvoj slovenskega življa. Temeljito se torej pripravljamo za poznejše izobraževalno delo med ljudstvom — proučujemo in zasledujemo natanko stan in nalogo učitelja. Izobražujemo se vsestransko. Pri duševnem delu pa nas podpira blagohotno učiteljstvo, ki dobro ve, kaj je naraščaj v bodočnosti. Veselo dejstvo je, da ono hoče, ka-

kor hočemo tudi mi, da izidejo iz naših vrst dobri učitelji, ki bodo vzor in dika učiteljstvu. Potom mladinskega lista „Zvončka“, pedagoško znanstvenega lista „Popotnika“ in svojega tednika, katere nam uredništvo brezplačno pošilja, se zbuja v nas prava ljubezen do učiteljskega stanu. Kaka požrtvovalnost!

Z veseljem priznamo, da skrbi učiteljstvo za nas, posebno v zadnjih letih v vsakem oziru; ono želi in hoče pripraviti svojemu naraščaju lepšo bodočnost. — Izrečena bodi iskrena hvala vsemu učiteljstvu, ki podpira naše težnje, stremjenja in želje, in hvaležni mu bomo kot bodoči učitelji. Posebno zahvala pa izrekamo še enkrat načelnstvu „Učiteljske tiskarne“ za pošiljane liste in ljubljanskim učiteljskim krogom, ki se trudijo za povzdigo in napredek našega učiteljstva.

Glasbeni vestnik.

Vabilo na naročbo tamburaškega instrumentalnega lista „Lira“, ki bo izhajal vsak 25. dan v mesecu. „Lira“ bo prinašala samo efektivno, v lahkem slogu sestavljene skladbe, uporabne za zabave, plese, izlete itd. Vsebinska „Lira“ bodo koračnice, plesni in zabavni komadi, kupleti za en glas in več glasov — ki jim bo podstavljen tudi klavirski izvleček — in ženski zbori s spremljevanjem tamburaškega zboru. Prva številka „Lira“ izide 25. januarja t. l. ter velja vse leto 10 K, za pol leta 5 K. Posamezne številke 1 K 20 vin. Naročila sprejema uradništvo „Lira“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 4., II. nadst.

Iz Škofje Loke nam pišejo: Pesem in skladba tovariša Janka Lebara z Bukovice, ki je izšla v „Novih akordih“ je napravila na Silvestrovo v tukajšnji čitalnici lep vtisk. Pa je tudi nekaj res ganljivega. Že prva kitica kar prime človeka:

Lepa, zlata doba,
moj mladostni čas:
nikdar te do groba
ne pozabim jaz!
Tožem zdaj zdihujem,
za teboj na tujem;
Kje ste zlata dni?
več jih ni, jih ni!...

In v zadnji kitici pravi pesnik-skladatelj:

Na klavirju sviram
mož zdaj svolas,
v duhu se oziram
na presrečni čas.
Tožne pesmi pojem,
ključem v jadu svojem:
Kje ste zlata dni?
več jih ni, jih ni!...

Pesnik je svojo misel izrazil glasbeno tako plastično, da je bilo vse poslušajoče občinstvo očarano. Seveda je bil močan abor izborno izvežban po svojem odličnem pevovodji c. kr. sodniku Devu. Velikanski aplavz je zabučal po čitalniški dvorani. — Vsi so obžalovali, da pesnika-skladatelja, tovariša Janka Lebara, ni bilo navzočnega, dasi je bil obljubil, da pride. Čitalnica mu je pripravljala lepo ovacijo, hoteč ga sprejeti z orkestrom, vstopivšega v dvorano. Kakor rečeno, se je obžalovalo, da ga ni bilo, in nekateri so bili zaradi tega celo nevoljni. — No, v položaju sem poročati, da je bil tovariš Janko Leban o božičnih počitnicah bolan in zato se ni upal iti nikamor. Tudi zdaj se mu še ni povrnilo zdravje. Vendar je hvalevredno, kako lečeno znajo čislati zaslužne moze iz učiteljske srede. Čast jim!

Opera. Dne 18. in 19. decembra smo slišali v ljubljanskem gledališču zopet noviteto, ki nam je podala dokaz, da se razvijamo Slovenci tudi v glasbeno-umetniškem oziru. Jamška Ivanka, Čeljski grof, Ksenija, Gorenjski Slavček itd. se lahko smatrajo za prvorojene višje glasbene umetnosti. — Že pred dvema letoma se je uvedel Risto Savin s svojim ljubkim, globoko v srce segajočim delom „Na straži“. Letos nas je očaral s svojim izsolanim muzikalnim talentom. Pokazal je svojo dušo in izlil vse svoje čuvstvanje v novo svoje delo, v „Lepo Vido“. Libreto je narejen po Jurčičevem romanu istega imena. Izdelal ga je dr. Rihard Batka, znani libretist. Vsebinska je sledeča: Anton Samorod (gospod pl. Vulakovič) je bogat trgovec, ki ima lepo, mlado ženo Vido (gospa Nordgartova). Mladi beneški veletržec Alberti Paoli (gospod Fiala), ki je s Samorodom v kupčijski zvezi, zavede njegovo soprogo, zbeži z njo v Benetke, kjer jo naredi za svojo priljubljenico. Pietro Musolino (gospod Bukšek), Albertov „dober prijatelj“, hoče v svojo korist odvrniti Vido od Alberta; toda ne posreči se mu, ker se v Vidi nanovo vžge ljubezen po v domovini se nahajajočem otroku. Na nekem korzu na Trsatu odkrije Musolino Samorodu celo Vidino razmerje. V hipni jezi zadavi Samorod zavodnika svoje žene in zabode samega sebe. — Libreto je v tehničnem oziru precej slab, ker kaže na večjih krajih psihološko neutemeljenost, s katero je imel skladatelj tudi veliko skrb. Globoka simfonična glasba dobro karakterizuje duševno razpoloženje nastopajočih oseb in nekako izpopolnjuje že prej omenjeno vrzel. Počasna gradacija nam kaže Vidino duševno razdvojenost, boj med žensko in materino ljubeznijo in je na vrhuncu, ko zapojeta v duetu Alberto in Vida pesem ljubezni. — V tej operi so lahko pokazali naši vrli solisti svoje zmognosti. Gospa Nordgartova je absolvirala svojo težko partijo z veliko rutino. S svojim velikim in dobro izsolanim glasom ter z dobro premišljeno igro nam je podala Vido, da nam je ni bilo boljše

želeli. Gospod Fiala je izvrstno posebil beneškega lahkoživca. S svojim lepim lirčnim tenorjem je res tako izvajal Vido v svoje mreže, da se je bilo težko ustavljati. Gospod pl. Vulakovič nam je podal temperamentnega, preveč ljubečega soproga. Njegov glas in igra sta se izpopolnjevala. Tudi drugi pevci in pevke so bili dobri. Vsa zasluga gre pa marljivemu kapelniku Benišku, ki je tako fino našteliral opero in nam tako pripomogel k izrednemu užitku. Skladatelj je lahko zadovoljen z uspehom. — Tako se je pomnožila naša nebaš velika glasbena literatura za eno delo. Želeti bi bilo, da se skladatelj kmalu pokaže na našem odru z novim delom, zakaj spoznali smo v njem velik glasbeni talent, ki ga združuje z globokim čuvstvom svoje duše.

Kranjske vesti.

—r— **Umrl** je dne 12. t. m. po daljšem bolehanju v Ljubljani nadučitelj in vodja III. mestne deške ljudske šole, tov. Leopold Armič, v svojem 68. letu. N. v m. p.!

—r— **C. kr. pletarska šola v Radovljici** naznanja, da bo v kratkem praznih nekaj vajeniških mest, ker dovrši več učencev svojo učno dobo. Starši, ki hočejo dati svoje sinove učiti se pletarstva, se opozarjajo, da lahko zglaste takoj vstop svojih sinov. Pouk traja dve leti; vendar pa se sprejemajo učenci tudi na krajšo učno dobo, da lahko pridobijo najglavnejše pojme o pletarstvu. Pogoji za vstop je dopolnjeno 12. starostno leto. Omenjamo, da je v Radovljici tudi obrtno-nadaljevalna šola, kamor pletarski vajenci lahko zahajajo. — Krajevni odbor te pletarske šole je obenem pripravljen, preskrbeti vnanjim vajencem prav čeno stanovanje in hrano; priden učenec pa lahko za služi že po preteku prvih dveh mesecev 4 do 6 K tedensko, a pozneje razmeroma več. — Na ta zavod opozarjamo prav posebno vsa predsedništva društev za varstvo in oskrbo sirot širom Kranjske. — Potrebna pojasnila dajeta L. Patik, vodja c. kr. pletarske šole v Radovljici, ali pa tajnik krajevnega odbora, tov. Iv. Šega.

—r— **Iz šolske službe.** V višji plačilni razred so pomaknjeni s 1. januarjem 1910., in sicer iz drugega v prvi razred: Ivan Potrato, učitelj v St. Vidu pri Brdu; Josip Göderer, nadučitelj v Starem logu pri Kočevju, Ivan Lokar, nadučitelj na Hrudi, Josip Svetina, nadučitelj v Zalnji; Ivan Okorn, nadučitelj na Premu; Florijan Rožman, učitelj v Krškem; Friderik Kaučič, učitelj v Kočevju; Josip Turk, nadučitelj in okrajni šolski nadzornik v Novem mestu; Anton Čadež, katehet v Ljubljani; Marija Cepuder-Zalesnik, učiteljica na Hrudi; Marija Džigar-Drož, učiteljica v Zgor. Bisk. Franciška Illerschitz, nadučiteljica v Ljubljani. Iz tretjega v drugi razred so pomaknjeni: Andrej Lah, učitelj v Nevljah; Josip Korošec, nadučitelj v Mošnjah, Friderik Pehani, nadučitelj v Trebnju; Teodor Schuller, nadučitelj na Baku; Alojzij Sežun, učitelj v Mavčicah; Peter Siré, učitelj v Mengšu; Pavel Šile, nadučitelj v Žirih; Fran Punčuh, nadučitelj na Vrhpolju pri Vipavi; Ivan Cvirn, nadučitelj v Leskovcu; Rudolf Horvat, nadučitelj v Zagorju; Fran Ivanc, učitelj v Kranju; Tomaž Bitenc, učitelj v Dragatušu, Bernard Andohšek, nadučitelj v Litiji; Fran Kopitar, učitelj v Smihelu pri Novem mestu; učiteljice: Izabela pl. Födransperg v Vevčah, Marija Roos v Kranju, Ivana Dolinar v Višnji gori, Gizela Ekel v Novem mestu in Amalija Koučica-Bauer v Božakovem. — Iz četrtega v tretji razred so pomaknjeni: Friderik Repovš, učitelj v Trzinu; Leopold Marn, učitelj v Škocijanu; Ivan Levstik, učitelj v Zagorju; Karel Hlebec, učitelj na Ubeljskem; Anton Sila, nadučitelj v Brusnici; Ivan Štrekelj, učitelj na Vrhnikih; Ludovik Dermelj, učitelj v Cerknici, sedaj na gluhošolnici v Ljubljani; Fran Fabine, učitelj v Svibnju; Viljem Zirkelbach, učitelj v Podbrezju; Vincencij Zahraštnek, učitelj v Škofji Loki; Adolf Harmel, učitelj v Cerknici; Ivan Petrovič, nadučitelj v Kranjski gori; Fran Kuhar, učitelj v Domžalah; Anton Turk, nadučitelj pri Sv. Križu; Ivan Kocijančič, nadučitelj v Bušeh vasi; Friderik Praprotnik, učitelj na Homeu; Jos. Ambrožič, nadučitelj v Čatežu pri Krškem; Andrej Škulj, nadučitelj v Trzinu; Matevž Peterlin, učitelj v Dobrepolju; Jos. Sbaschnik, učitelj v Nemški Loki; Fortunat Lampret, učitelj v Trnovem; Josip Lipovec, nadučitelj v Bukovju; Julij Čenčič, nadučitelj na Vremu; učiteljice: Franciška Mikec v Žužemperku, Evgenija Kalan v Postojni, Marija Fajdiga v Smartnem pod Šmarno goro, Evgenija Lapajne v Senožečah, Julija Jaklič, Amalija Prevc na Koroški Beli, Matilda Achatz-Gorjanc v Srednji vasi pri Kočevju, Marija Žgur v Tomišlju, Franciška Valenčič v Starem trgu pri Ložu, Marija Drenik na Kalu, sedaj na gluhošolnici v Ljubljani, Marija Detela v Ljubljani, Marija Levstik-Hecking v Zagorju, Julijana Kos v Zelimljah, Ana Pfeifer in Zofija Kalan v Kostanjevici, Marija Ouk v Razdrtem, Marija Carli v Mrzlem polju, Zofija Grundner v Trzinu, Ana Mally na Primskovem in Marija Barle v Prečni.

Štajerske vesti.

—š— **Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.** Odbor naznanja: Dne 2. decembra 1909. je umrl član Peter Fetter. Za ta 82. smrtni slučaj naj se vposlje

tekem enega meseca prispevek 2 K. Obenem opozarjamo, da je tekem meseca januarja plačati 2 K za rezervni zaklad in 1 K za upravne stroške. Nekateri člani pošiljajo saino zaostanke, pozabljajo pa, da je treba glasom pravil plačevati tudi novo nastale prispevke. Po sklepu zadnjega občnega zbora se člani v kratkem obvestijo, ali imajo kaj na dobrem ali kaj dolga. Od zadnjega izkaza društvene statistike so umrli člani: Andrej Sket, Ivan Bauer, Helena Pörtl, Henrieta Hlusčik in Peter Fetter.

— **Solarska božičnica v Zetalah** se je vršila na Novega leta po večernicah v šoli ob ogromni udeležbi tukajšnjega prebivalstva. Da se je zamogla tako lepa božična slavnost prirediti, se mi je zahvaliti vsem blagim dobrotnikom, ki so v ta namen kaj darovali. Posebno gre hvala M. Berlsgru, ki je podaril za 20 K blaga za ročna dela, iz katerega so si napravile deklice tretjega razreda oblačila. In raznih slaščic za vse šolske otroke. Posodil je tudi gramofon, ki je igral med posameznimi točkami prav mične komade. Za prireditelja sta pridobila zaslug gg. A. Gabere in Fr. Zrimšek, ki sta vodila petje in pomagala staviti oder. Največ požrtvovalnosti je kazal tov. Pesek, ki je dva dni priprave vodil, ter je pri nastopih igral režiserja. Naj mu bo izrečena najsrčnejša zahvala posebe še za njegov jednat govor pred koncem veselice. Za darove v denarju se še zahvaljujem posojilnici v Zetalah, g. župniku, gg. orožnikom in g. Hroneku. Sotošek.

—š— **Okrajni šolski svet celjski** je imel svojo redno sejo dne 30. dec. l. l. v kateri je med drugim vzel na znanje, da je deželni šolski svet štajerski dovolil na šoli v Galiciji poldnevni pouk, dočim je enako prošnjo krajnega šolskega sveta na Zg. Ponikvi odklonil; priporočal je prošnjo za podelitev starostnih doklad; dovolil šoli v Ljubecni, da preloži glavne počitnice; odobril naknadno še nekaj proračunov krajnih šolskih svetov; vzel na znanje poročilo okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanju šol Gotovlje, Zalec, Griže, Ljuboje, Petrovče, Prožin, Teharje; urgiral rešitev zadev za šolsko stavbo celjske okolice itd.

—š— **Značilna resolucija** je bila soglasno sprejeta v seji občinskega zastopa v Zalcu, dne 24. decembra l. l. Resolucija se glasi: Občinski zastop v Zalcu konstatira, da se je povodom ravno završenega misijona v farni cerkvi v Zalcu javno napadalo in z nizkimi psovkami obkladalo napredno misleče prebivalstvo žalske občine. Konstatira, da je zavladalo zaradi tega veliko razburjenje, ki se je žalibog pojavilo tudi v poulični demonstraciji nasproti misijonarjem. Občinski zastop obsoja te demonstracije, obsoja pa tudi in protestira zoper nečuvstvo, nevarno in škodljivo, ki se zlorablja priznice in dan na dan brez potrebe in neopravičeno žalili tisto ljudstvo, ki je ta božji hram postavilo z velikimi žrtvami v čast božjo, ne pa v politične namene.

Tržaške vesti.

—t— **Prebivalstvo Trsta.** Glasom podatkov statističnega in anagrafičnega urada ima Trst sedaj 219.777 prebivalcev (nevšteviš garnizije.)

—t— **Hrvatsko ljudsko šolo** si ustanovijo Hrvati v Trstu.

Koroške vesti.

—o— **Vogrče.** Šolske oblasti nam delajo nalašč, pa že čisto nalašč nasprotno. Da je to res, pokažemo, kako se dela tu pri nas. Prejšnji učitelj Vigele je bil tak nasprotnik Slovencev, da še pozdravljati ni pustil otrokom slovensko. Vigele je prišel v Velikovec in upal smo, da dobimo slovenskega in Slovencem prijaznega učitelja. Pa daleč smo se zmotili. Dež. šolski svet je namestil tu čisto trdega Nemca. Ta bi nam bil morebiti rad bolj pravičen, kakor pa izdajica Hans Wiegele, a ne zna slovensko, se ne more zgovoriti z otroki, jim ne more tolažiti tega in onega, in vidi da tak pouk nima vrednosti. Zato je že čisto obupan. Prošnje, da bi ga premestili v nemški krog, pa so zaman. Medtem pa, ko mora trpeti nemški učitelj med Slovenci in Slovenci z nemskim učiteljem, nastavlja slovenske učitelje v čisto nemške kraje. Potem pa naj si še upa reči kdo, da naše šolske oblasti Slovincem niso prijazne!

—o— **Podružnica „Slov. šolskega društva“** so ustanovili v Št. Jakobu v Rožu.

Splošni vestnik.

Vdovsko učiteljsko društvo prosi še enkrat svoje družvenike, naj pošiljajo članarino v mesecu januarju po poštinih položnicah, katere jim je blagajnik poslal. Naj pa tudi ne pozabijo dodati 10 h za poštne stroške; ker blagajna potrebuje denarja.

Studijo o Jožefu Haydnu je spisal v „Cerkvenem Glasbeniku“ g. Stanko Premrl, stolni organist v Ljubljani. Med drugim čitamo tam tudi ta značilni stavek: „Le premnogo genialnih skladateljev (Perigolese, Mozart, Schubert, Chopin, Lisinski, Hajdrih, Volarič itd.) je moralo, kakor znano, žal, le prerano v hladni, tihi grob.“ — Te besede, oziroma ta primera je našemu Volariču le na čast! Po pravici mu pristojna pridevek slovenskega Mozarta.

Obrtno šolstvo.

Preustroj ljubljanske obrtne nadaljevalne šole. Ljubljanska obrtna nadaljevalna šola je bila do letošnjega šolskega leta združena z ljubljansko realko. Ker je pa število učencev raslo od leta do leta, je prišla deželna vlada do spoznanja, da bi bilo bolje, če se šola porazdeli po strokah in vsaka stroka oddeli posebnemu vodstvu. Zaraditega se je v začetku tekočega šolskega leta preselila ta šola na I., II. in III. mestno šolo in na mestno nemško deško ljudsko šolo. Na I. mestni šoli je nastanjena obrtna nadaljevalna šola za mehansko-tehniške obrti. Šola je trirazredna in ima pet vzporednic, skupaj torej osem razredov. Vodja te šole je nadučitelj J. Dimnik. Na II. mestni šoli se nahaja nadaljevalnica za stavbinske obrti. Tudi ta šola je trirazredna ter ima pripravljalni tečaj in dve vzporednici, skupaj šest razredov. Vodstvo je poverjeno nadučitelju J. Jegliču. Na mestni nemški deški ljudski šoli je obrtna nadaljevalnica za oblačilne in umetniške obrti, ki obstoji iz dveh razredov, dveh vzporednic in pripravljalnega tečaja. Šolo vodi nadučitelj T. Valenta. Na III. mestni šoli je splošna obrtna nadaljevalna šola z dvema razredoma in pripravljalnim tečajem. To šolo pohajajo vajenci raznih obrti. Vodstvo šole je poveril šolski odbor vodji J. Levcu. — Na vseh teh šolah poučujejo ljudski učitelji, ki so izprašani za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah; le strojezanstvo in tehnologijo poučuje v III. razredu na I. in II. mestni šoli inženjer Foerster. — Za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah prejema učiteljstvo za vsako tedensko uro po 10 K na mesec, v pripravljalnih razredih pa po 8 kron. Učni jezik je na vseh šolah slovenski; pohaja pa vse štiri obrtne nadaljevalne šole kakih 700 učencev. Poučuje so ob četrtkih in nedeljah od osmih do dvanajstih dopoldne.

Obrtno nadaljevalna šola v Idriji. Deželni predsednik kranjski je namesto umrlega c. kr. rud. svetnika Karla Svobode imenoval kot zastopnika naučne uprave v šolskem odboru obrtno-nadaljevalne šole v Idriji rudniškega zdravnika v Idriji dr. Milana Papeža.

Obrtno-nadaljevalna šola v Novem mestu. Ministrstvo za javna dela je odobrilo načrt za trgovski tečaj na obrtno-nadaljevalni šoli v Novem mestu. Zaradi tega se je tudi prenameril učni načrt imenovane obrtno-nadaljevalne šole, ki ga je odobrila deželna vlada.

Obrtno-nadaljevalna šola v Ljubljani. Strokovni učitelj Ivan Bernot je imenovan za stalnega učitelja na tej šoli.

Solsko zdravstvo.

Solsko zdravstvo v Berlinu. Leta 1905/6. je bilo v Berlinu 29.662 šol. otrok pod zdravniško kontrolo, leta 1906/7 36.374 in leta 1907/8 39.666. Leta 1908/9 je bilo zdravniško preiskanih 34.883 šol. otrok, a od teh je bilo spoznanih za šolski obisk negodnih 3027, a 8176 se stalno nadzoruje. Pri preiskovanih otrokih se je konstatiralo sledeče: očesne bolezni 7344, slab telesni razvitek 6054, ušesne bolezni 3453, delna grbavost 2801, vratne bolezni 2990, srčne napake 2775, kile 1062, škrofuloza 1818, pluč. jetika 1740, razne pljučne bolezni 841, kostna jetika 381, nervoznost 1658, jecjavost 1415, rahitika 1221, topost 746, razne kožne bolezni 691, pomanjkanje kakega uda 311, padavica 491, bolezen na obistih 177, razne bolezni 797.

Tretji mednarodni kongres za negovanje šolskega zdravstva se ne vrši o Veliki noči 1910, ampak se je preložil na prvi teden avgusta (2. do 7. avgusta 1910). Pristop h kongresu je javiti generalnemu tajniku dr. Dufestelu, Pariz, Boulevard Magenta 10. Častni podpornik kongresa je tisti, ki da 400 frankov, podporni član 80 Fr., pravi član 20 Fr., izredni član 10 Fr. Takoj, ko dojde članarina v Pariz, se pošlje članu kongresna karta. Nadalje dobi vsak vse tiskovine, to je poročila, tiskane govore itd., poslano na dom. Uprave in magistrati, znanstveni inštituti, družbe in društva se sprejmejo kot kolektivni člani in lahko odpošljejo na kongres po enega delegata, ki ima vse pravice pravega člana. Posestnik kongresne karte bo imel tudi znižano vozno na Francoskem. Izredni člani (soproge in odrasli rodovinski udje pravih članov) imajo ravnotako pravico na znižano vožnjo kot pravi člani in lahko prisostujejo vsem prireditvam, sprejemom in sejam kongresa. — S kongresom bo tudi združena šolsko-higienična razstava. Vprašanja glede te je nasloviti na V. H. Friedela, bibliotekarja pedagoškega muzeja, Pariz, Rue Gay — Lussac 41. Izmed dosedaj javljenih referentov so Avstrijci: dr. Viljem Wallisch — Dunaj — o higieni ustne votline v internatih; dr. Viljem Prausnitz — Gradec — o sred-tvih, kako ohraniti familio pred nalezljivimi boleznimi, ki jih prinesejo otroci iz šole; dr. Vlastimil Klim a — Praga — o nalogah različnih naprav, ki so priklopljene šolam (zdržuje prejšnjih učencev, podpirateljev, kartelna društva itd.) z ozirom na higieno otrok in odrastajoče mladine; dr. Armin Bexheft —

Budimpešta — o urniku in o uporabi časa v šolah na prostem; dr. Teodor Altschul — Praga — skupno delovanje zdravnikov in učiteljstva glede na negovanje šolske higiene. — Obravnavalo se bo v plenarnih sejah in v 10 sekcijah. Sekcije so razdeljene: 1. Šolska poslopja in šolski mobilar. 2. Higiena internatov. 3. Zdravniško nadzorstvo šol in osebne zdravstvene pole. Praktična vrednost njih uvedbe. 4. Fizična vzgoja in podpiranje osebne negovanja zdravstva. 5. Kaj naj šola stori, da se zabrani razširjanje nalezljivih bolezni. Bolezni, ki se nastale v šoli. 6. Higiena zunaj šole. Šole na prostem. počitniške kolonije. 7. Učiteljstvo: njegova higiena, njegovi stiki s familio in s šolskimi zdravniki. 8. Zdravstvena navodila učiteljem, učencem in rodovini. 9. Učne metode in ukazi napram šolski higieni. 10. Posebne šole za abnormalne otroke. — Ko dobim natančnejša poročila, poročam še o pripravah za kongres in za šolskohigienično razstavo. —ij—

Šolski zdravniki na avstrijskih šolah. Z naredbo naučnega ministra bo sedaj uvedena, kakor poroča „Besa učiteljska“, služba higienskih zdravnikov, ponekod tudi na avstrijskih šolah in to začasno samo na državnih zavodih za izobrazbo učiteljev. Ti zavodi so bili izbrani z to, ker delujejo že sedaj na njih graduirani zdravniki kot docenti somatologije in šolske higiene, ki torej lahko prevzemo obenem službo šolskih zdravnikov. — Zaradi spojenja vadnic in deloma tudi otroških vrteev z učiteljišči je dana tudi možnost vršiti službo šolskih zdravnikov pri učencih in gojencih najrazličnejše dobe. Za bodočo delavnost šolskih zdravnikov je bila izdana prav obširna instrukcija.

Velika ustanova češkega rodoljuba. „Hlas Naroda“ poroča, da je v Pragi umrl veleposestnik Franc Stolz zapustil češki otroški bolnici 600.000 kron.

Z slovanskih pokrajin.

○ **Vseslovanski shod.** Leta 1910. bo v Sofiji velik vseslovanski shod, shod vseh slovanskih zdravnikov in zborovanje vseh slovanskih časnikov. Za čim najsijajnejši sprejem teh gostov je mestna občina določila 50.000 K, bolgarska vlada pa je sedaj dala v isto svrhu še 50.000 K. Po vsem tem se lahko sodi, da bo vseslovanski shod v Sofiji najsijajnejša prireditev, kar so jih do sedaj priredili slovanski narodi.

○ **V zadnjih izdihljajih.** Hrvaška deželna vlada je odposlala na vse velike župane, podžupane in okrajne predstojnike, da se imajo najenergičnejše preprečiti vse, tudi najmanjše manifestacije za hrvaško-srbsko koalicijo. No to bo vendar pomagalo!

○ **„Narodni Listy“ največji češki dnevnik,** je prešel v last konsorcija „Kramář-Mastalka in tovariši“. Kramářeva grupa je kupila ta list za K 1.750.000. Dosedanje glasilo dr. Kramářa „Den“ je prenehal z novim letom.

Razgled po šolskem svetu.

— **Rusko šolstvo.** L. 1907. je bilo v evropski Rusiji 12 milijonov šol. otrok, a šola je obiskovalo le 4.100.000 ali 34-17%, in sicer 2.952.000 dečkov in 1.148.000 deklic. Šolski obisk se je povzdignil od l. 1905. ravno za 8-2%.

— **Šolske sestre v Nemčiji.** V Nemčiji so uvedli neko novost, namreč takozvane šolske sestre, katerih glavna naloga je, skrbeti za stik staršev s šolo. Opozarjati imajo starše na snažnost otrok in na njih zdravje, pregledovati morajo stanovanja in nadzorovati domačo vzgojo. Samo v Charlottenburgu je ena teh sester posredovala v 214 slučajih in obiskala v teku enega leta 740 krat dotične starše. Nemške šolske sestre niso enake našim.

— **Češko vseučilišče v Pragi.** Dne 29. pret. m. je govoril v češkem deželnem zboru član gosposke zbornice prof. Hlava o potrebnostih češkega vseučilišča.

— **Dr. Hermengild Jiříček.** V Visoki Myti je dne 30. pret. mes. umrl češki učenjak dr. Hermengild Jiříček. Rodil se je 13. februarja 1827. Odlikoval se je na novelistiškem polju, posebno pa v področju slovanske zgodovine. Znano je njegovo delo „Slovansko pravo v Češki“. Bil je član češke akademije v Pragi in dopisujoč član jugoslovanske akademije v Zagrebu.

— **Hrvaško vseučilišče** dobi naposled sebi primerno vseučiliško knjižnico: Stavbo bodo zidali na „Zapadnom perivoju“ s stroškom od 3 mil. kron.

— **Napad na katoliške dijake.** V Črnovicah so napadli nemški svobodomiselniki dijaki na bumlnu katoliške dijake in zahtevali, da odstranijo trakove. Ker pa katoliški visokošolci tega niso hoteli storiti, so planili svobodomiselniki dijaki s palicami nanje. Občinstvo, zlasti pa kmetje, so priskočili katoliškim dijakom na pomoč. Nastala je velika bitka, kateri je šele policija mogla napraviti konec. Aretovala je mnogo oseb, zlasti dijakov.

— **Srbski profesorji za Masaryka.** Profesorji srbskega vseučilišča v Belgradu so sklenili poslati dr. T. Masaryku skupno adresso v izraz hvalečnosti za njegovo apostolsko delovanje v prid slogi Jugoslovanov.

— **Eksplodizija v dekliskem penzionatu.** V salonu dekliskega penzionata v Warni na Bulgarskem sta eksplodirali dve bencinski svetilki, ko so bila vsa dekleta zbrana v salonu. Dve deklici sta bili takoj mrtvi, vsa druga dekleta so pa težko ranjena.

Profesor Franc pl. Defregger, znani nemški slikar, ki je od l. 1878. bil profesor na akademiji upodablajočih umetnosti v Monakovem, je v starosti 74 let stopil v pokoj.

— **Nižjeavstrijski in gornjeavstrijski deželni zbor** sta dne 3. t. m. imela svoji prvi seji po Novem letu. V nižjeavstrijskem deželnem zboru so nemški nacionalci zopet vložili predlog, da se nemščina določi kot edini učni jezik na vseh javnih ljudskih in meščanskih šolah v tej kronovini. Dobiti hočejo za zakonski načrt besedilo, ki bo omogočilo sankcijo.

— **40.000 kron čistega dobička** več je imela „Südmarch“ s svojo „dobrodelno“ loterijo, ki jo je vlada dovolila brez davkov. Prva loterija je vrgla „Südmarch“ 80.000 K čistega dobička, druga približno isto vsoto, če še ne več, to pa vse za to, ker se slovanskim poslancem ni posrečilo doseči obdajenja.

— **200.000 kron za hrvaško prosveto.** Župnik v Mariji Bistrici na Hrvaškem, dr. Juraj Žerjavič, ki je odločen nasprotnik klerikalizmu, je svojim župljanom sezidal dve ljudski šoli v vrednosti 80.000 K. Žačetkom novega leta pa je podaril po svojem zastopniku dr. Ružiču hrvaški vladi, oddelku za uk in bogoečastje, hišo na vogalu Gunduličeve in Rajnerjeve ulice v Zagrebu, vredno 200.000 kron, za ustanovitev hrvaške višje tehnične šole. S tem je storjen temelj hrvaški politiki.

Z gospodarskega polja.

— **Slovenskemu društvu čebelorejcev** je dovolilo poljedelsko ministrstvo državno podporo 1000 K.

— **Avstrijske državne železnice.** Dolžina avstr. državnih železnic je znašala koncem septembra t. l. 13.959 kilometrov. Skupni dohodki prvih devet mesecev znašajo 452.185.300 K in so za 4.584.886 K viši nego v isti dobi lanskega leta.

— **Češko sadjarstvo.** Na Češkem so našli lanko leto 9.610.000 peškatega in 20.230.000 koščičastega sadnega drevja, skupaj torej okoli 30 milijonov debel, od katerih jih je rodilo 24 milijonov. Nasproti leta 1880. se je število peškatega sadnega drevja povečalo za 7-8%, koščičastega pa za 34-7%.

— **Poučni tečaj za kmetijsko združništvo** priredi splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju. Ta tečaj ima namen, nuditi mladim zadrugnim uradnikom, kakor tudi onim, ki se hočejo poklicno posvetiti zadrugnemu delovanju, temeljit pouk na vseh poljih kmetijskega združništva. Ti tečaji se bodo vršili po dosedanjih sklepih odslej vsako leto. Prvi bo trajal tri mesece, in sicer od 10. januarja do 10. aprila 1910 na Dunaju. Udeležiti se bodo mogli tega tečaja v prvi vrsti mladi ljudje, ki so bili že v praksi bodisi pri zadrugnih zvezah, bodisi pri kaki posamezni zadrugi. Udeleženci morajo biti najmanj 18 let stari. Za ves tečaj je plačati šolnine v znesku 30 K. Splošna zveza avstrijskih zadrug kot prirediteljica tečaja se bo potrudila, da preskrbi udeležencem na Dunaju cena stanovanja in ceno hrano. Splošna zveza je pridobila izvrstne učne osebe v najboljših zadrugnih strokovnjakih iz vseh vrst zadrugništva, kakor tudi strokovnjake na polju prava, blagoznanstva, železništva itd. Kdor se hoče udeležiti prvega tečaja, naj se priklasi pod naslovom: Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug (Allgemeiner Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften in Oesterreich) Dunaj, I. Schaufelgasse 6. Prošnjam za sprejem je priložiti izpovedalo o predizobrazbi in o morebitnih dosedanjih službah. O sprejemu odloča Splošna zveza. Učni jezik je nemški.

Raznoterosti.

× **Mesto izginja.** Ameriško mesto Sorantou je posvečeno neizogibnemu poginu. Hiša za hišo izginja v globoke rove. Mesto je bilo svoj čas sklenilo s tamkajšnjo premogokopno družbo pogodbo, po kateri se je družba zavezala, da ne bo kopala pod mestom. Zdaj meščani uvidevajo, da jim je družba v kljub pogodbi vse mesto izpodkopala.

× **Konfiskacija Ferrerjeve zapuščine.** Protest proti konfiskaciji nepremičnin ubitega Ferrerja je zavrnilo špansko ministrstvo. V kratkem bo španska vlada konfiscirala posestva, založarno in šolo Ferrerja in namerava zapleniti tudi premoženje, ki jo je imel Ferrer na Francoskem.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1. Kranjsko. 56 1—1
Na mestnem dekliskem liceju je s pričetkom šolskega leta 1910/11. stalno popolniti nanovo sistemizovano službeno mesto licejskega učitelja za zgodovino in zemljepisje.

Za oddajo te službe so merodajna določila §§ 5. in 6. lic. statuta.

Prosilci naj svoje pravilno opremljene, s potrebnimi dokazili podprte prošnje vlagajo pri predsedstvu mestnega magistrata

do 31. marca t. l.

Mesto je sistemizovano za učitelja s srednješolskimi izpiti, s službeno dobo in prejemki srednješolskih učiteljev v Ljubljani (§ 4. zakona z dne 19. septembra 1896 dr. zak. št. 175 in §§ 8. in 9. zakona z dne 24. februarja 1907 V. B. št. VII. št. 70). Vse obveznosti se ravnaajo po predpisih za srednje šole.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 4. januarja 1910.

Župan:

Iv. Hribar l. r.

Št. 1580.

58 1—1

Na mestni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani je zaradi razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. decembra 1909, pod št. 7669, oddati stalno učno mesto učitelja z zakonito osnovanimi službenimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom pri predsedstvu c. kr. mestnega šolskega sveta vlagati

do 31. januarja 1910.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji službe ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 3. januarja 1910.

Predsednik:

Iv. Hribar l. r.

Št. 4173.

59 1—1

Na petrazredni ljudski šoli v Loškem Potoku se razpisuje v stalno nameščenje eno učno mesto s postavnimi prejemki z omejitvijo na moške prosilce.

Dotični učitelj prevzame lahko tudi cerkveno orglanje, kar donša letnih 400 do 500 kron ter prosto stanovanje.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpovedalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predložijo do 31. januarja 1910. l.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju,

dne 13. januarja 1910.

Št. 8.

Štajersko.

541—1

V političnem okraju Celje razpišejo se na sledečih ljudskih šolah zdaj provizorično zasedena mesta učiteljev in učiteljic v definitivno nameščenje.

Na dvorazrednici v Libovljah, na trirazrednici na Doberni, na štirirazrednici v Zibiki (II. krajevni razred), na štirirazrednici v St. Vidu (III. krajevni razred) in na petrazredni dekliskih šoli na Hrastniku (II. krajevni razred) po eno mesto učiteljice.

Na trirazredni ljudski šoli v Novi cerkvi (III. krajevni razred) in na trirazredni v Šmartnem pri Gornjemgradu (II. krajevni razred) po eno mesto učitelja.

Na petrazrednici v Ponikvi (III. krajevni razred), eno mesto učitelja in eno učiteljice (učitelj dobi prosto stanovanje).

Na trirazrednici v Pristavi (III. krajevni razred) in na štirirazrednici v Damljah (II. krajevni razred) po eno mesto učitelja ali pa učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vposlati predpisanim službenim potom dotičnemu krajnemu šolskemu svetu do dne 31. januarja 1910.

Kjer sta v redu tek, prebava,

Sta telo in duša zdrava!

Torej: Da ne boš bolan,

Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila.

Ljudska kakovost liter K 2-40
Kabinetna kakovost „ „ 4-80

52—1 Naslov za naročila:

„FLORIAN“, LJUBLJANA

Nasim rodbinam priporočamo 45

- Kolinsko cikorijo -

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem
poleg Prešernovega spomenika
priporoča slavnemu učiteljstvu in dru-
gemu občinstvu svojo bogato zalogo
šolskih potrebščin, papirja, zvezkov,
šolskih knjig, pisalnega in risalnega
orodja, umetnin, trgovskih knjig, raz-
glednic itd. 26-1

Matematična pisma za samouk (izvrstna metoda)

obsegajoča vso tvarino,
ki jo je treba znati
kandidatu za meščan-
skošolski izpit, so na-
prodaj. - Naslov pove-
2-1 upravništvo.

Peter Cotič

čevljarški mojster,
Gorica, v Raštelju 32.

Zaloga vsakovrstnih
čevljev za odrasle in
otroke. 6-2

Sprejemam naročila tudi z dežele
in jih pošiljam po pošti.
Cene zmerne — delo lično.

Na prodaj je umetni valilnik

amerikanskega sistema za 250 jajec
dve umetni kokli in mlin za mlenje
zrna za piščance.

Cene se poizve pri

Perotninskem zavodu pod Rož-
nikom, Ljubljana. 3-1

Cenjen. učiteljstvu in
sl. občinstvu se pri-
poroča stara, priznana

gostilna pri Zvezdi

Ljubljana,

Franc Jožefa trg.

Razen drugih listov je na
razpolago tudi Učit. Tovariš.

Peter Krisch, gostilničar

1-1

Cenj. učiteljstvu se priporoča

gostilna pri Lipi v Židovski ulici.

Pristna vina, Colaričev eviček,
najfinejši kraški teran, vedno
sveže pivo, priznana izborna
kuhinja.

Gostilniški prostori so nanovo
preurejeni. Sprejemam tudi go-
spode na hrano.

Z odličnim spoštovanjem

4-2

Fani Plaper
gostilničarka.

Fran Ciniburk

knjigovezec in trgovina z risal-
nimi, s pisalnimi in z vsemi
drugimi šolskimi potrebščinami

☐ v Idriji ☐ 2-2

:: Specialiteta! ::

Črtalnik „Idrija“ po 1 K
50 h in risarski okvir
„Idrija“ po 2 K 50 h,
ki sta v rabi na c. kr.
realni v Idriji in Gorici.

Vizitke, razglednice, trgov-
ske in poslovne knjige itd.

Edina slovenska KAVARNA CENTRAL

v Gorici

se priporoča c. učiteljstvu
in ostalemu občinstvu v
obilen obisk.

Zbirališče Slovencev.

Velika izbira domačih in
tujih časopisov. 3-2

Slav. šolskim vodstvom in
pisarniškim predstojništvom
vljudno naznanjam, da sem
otvoril bogato opremljeno

trgovino

s papirjem in šolskimi po-
trebščinami.

Blago najbolje. Cene najnižje.

Vzorci na zahtevo.

Z odličnim spoštovanjem

DRAGOTIN LAPAINE
Idrija.

5-2

M. Poveraj

Gorica, na Travniku.

Prvi c. kr. privilegirani zavod
za civilne in vojaške uniforme.

Zaloga modnega blaga,
gotovih oblek in perila.

5-2

Snažno se oblači

vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz
češke tkalnice 52-27

Marije Jirsové

učiteljeve soproge

Noém Hrádku n/ Met.

(dobaviteljica deželne osrednje zveze učiteljskih
društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 metrov dolgih odrezkov
cefrira, kanafasa, flanele, platna, modrotiska
itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta
40 m za 20 K franko, tudi polovico zavoja
za 9, ozir. 10 K. Blago je stalnobarvno in
močne kakovosti.

Naročite in ostanete stalni odjemalci. Vzorci
blaga zastoj in franko.

Ant. Koren

Gorica,

Gosposka ulica št. 4

priporoča c. učiteljstvu
in ostalemu občinstvu
svojo veliko zalogo
porcelana in stekla

in vse v to stroko spadajoče
predmete. 3-2

Prva avstro-ogr. c. in kr. priv. amerikska
tovarna Cottage-Organs in
orgelj-harmonijev. 52-50

Najboljše

orgelj-harmonije
obeh sistemov izdeluje
in pošilja najceneje

RUDOLF PAJKR
& Komp.,
Kraljevi gradec št. 133
(Češko).

Zaloge: Dunaj, Praga, Budimpešta.

Harmonije na pendel obih sistemov in vseh
velikosti, z natančno orgeljsko mensuro za cerkve,
semenišča in kot orglje za vajo.

Pošilja se poštne prosto do zadnje že-
lezniške postaje. Gospodom učiteljem visok
rabat. Delna odplačila od 8 K dalje.

Cenovniki gratis in franko.

50% prihranite

SLADIN.

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi knjižico o sladinu brezplačno
v lekarni Trnkóczy, zraven rotovža, Ljubljana

ali po pošti, kdor po njo piše.

12-1

Vsem onim, ki ljubijo zlahtno kapljico
in dobro kuhinjo z vedno svežimi razno-
vrstnimi jedili priporoča svojo nanovo urejeno

restavracijo

kakor tudi moderno opremljeni in ceneni

hotel „Južni kolodvor“

nasproti kolodvoru in

hotel „TRIGLAV“

v Bohinjski Bistrici.

Krasna lega, največji komfort,
planinsko letovišče.

A. Seidel,
restavrater.

12-10

Jakob Šuligoj

urar c. kr. drž. železnice
Gorica, Gosposka ul. 25

priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih zlatih, srebrnih in
stenskih ur, budilk i. t. d. :: Zaloga
zlatnine in srebrnine. 52-2

Zaloga vsakovrstnih
šivalnih strojev za kro-
jače, čevljarje, in vse
druge obrti.

Pri meni je vsak
stroj za 10 do 20 K
ceneji in jamčim za
prodani stroj od 5 do
10 let.

Prodajam tudi na obroke.

Cenj. učiteljstvu se pri-
poroča slavnoznana in
izborna gostilna

Petelinček

3-2 v Gorici.

Najboljša, pristna pi-
jača, izborna kuhinja.

Vsak četrtek zbirališče
slovenskih učiteljev.

I. Medved

Gorica,

Corso G. Verdi 38

priporoča svojo velikansko za-
logo izgotovljenih

oblek, čevljev in
klobukov. 5-2

Postrežba strogo solidna.

Od skupila gg. učiteljev pre-
pustim v korist učiteljskemu
konviktu 3%.

Valentin Lapajne

:-: pred šolo v Idriji :-:

priporoča svojo bogato zalogo vseh risalnih in p salnih potrebščin, kakor tudi zalogo vseh učnih :-: knjig za ljudsko šolo in realko. :-:

Velika izbira razglednic mesta Idrije in idrijskega rudnika.

„Živi človek po smrti dalje?“

Na to velevažno vprašanje daje točen odgovor knjižica, v kateri je naše daljno življenje po smrti na eksperimentalni podlagi neovrgljivo dokazano in prepričevalno :: zasigurano. ::

Cena 1 K. Naroči se pri: Cena 1 K.
T. KUNSTIČU v KONJICAH
Cena 1 K. (Spod. Štajersko.) Cena 1 K.

Cenjene dame in gospodje!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ najboljšega izdelka.
Po dolgoletnih izkušnjah sva se prepričala, da ostane „Original“ le najboljši. Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno. Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene. Original-Viktoria stroji so najpripravniji za umetno vezenje (rekamiranje).
Tvrdba stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.
Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.
Za vsak stroj jamčiva 10 let. — Nikdo naj ne zamudi prilike ogledati si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Največja zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

I. Kerševan & Čuk v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

3-2 Lastna delavnica in popravilnica Riva castello št. 4.

Pozor!

Pozor!

Pozor!

Učiteljska tiskarna priporoča sledeče knjige:

Učne načrte za Kranjsko za eno- in dvorazrednice po	K —50
od tri- do osemrazrednice po	—60
Načela za obči načrt ponavljalne šole	—25
Cesarska pesem, četveroglasna	—14
Brunet, Telovadba, najnovejša izdaja	4—
Adamič, Slava cesarju Francu Jožefu I.	4—
Besedilo k Adamičevi spevoigr	—10
Štupar, O prvinah in spojinah	1-50
Dr. E. Bretl, Kako si ohranimo zdrave in trdne zobe	—20
Izvršilni predpis k dok. šol. in uč. redu	1-20
Učit. pokojninski zakon za Kranjsko	—20

Mladinski spisi:

A. Rapè, Mladini I.	1—
J. Slapsak, Spisi Mišjakovega Julčka I.	1—
E. Gangl, Zbrani spisi za mladino I.	1—
A. Rapè, Dana	1—

Telefon št. 118.

Poštna hranilnica št. 76.307.

Učiteljska tiskarna

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče št. 4 Ljubljana Gradišče št. 4

priporoča sl. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine iz svoje zaloge

Ceniki se pošiljajo zastonj in franko. Tudi vse tiskovine za županstva ima tiskarna v zalogi.

Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvrši točno, okusno in po solidnih cenah. Tiskanje muzikalij in časopisov.

POZOR!

Prva slovenska trgovina na Primorskem in Kranjskem s šivalnimi stroji in dvokolesi vsake vrste.

V zalogi imam tudi svetu znane šivalne stroje z znamko Pfaff, ki so najbolj pripravi za krpanje in umetno vezenje, tečejo na kroglicah tiho, brez vsakega šuma.

Prodajam jih tudi na obroke po dogovoru in za stroje in dvokolesa jamčim.

Priporočam se za naklonjenost

JOS. DEKLEVA

Gorica, ulica Municipio 1.

3-2

Lastna mehanična delavnica.

Najboljše manufakturno blago po zelo nizki ceni prodaja v Gorici

krojaška zadruga
Gosposka ul. 6 (via G. Carducci).

Posebno omenjamo med temi:

Modne volne, flanele, forštajne, sukno za moške obleke, preproge, zavese, kuverte, žime, volne v dlaki in perje za postelje. Perilo za opreme nevesti, za hotele in restavracije.

Zbirke vzorcev so vedno na razpolago in pripravljen sem jih zastonj in franko razposlati kamorkoli.

Naš sloves glede na okus in izbero je pač nedosegljiv in popolnoma smo prepričani, da nas ne more prekositi nobena trgovina naše stroke.

Pred vsem poudarjajoč solidnost naše tvrdke ter zagotavljajoč najcenejšo postrežbo, prosim, da si ogledate našo zalogo, da se vsak sam lahko prepriča o resničnosti naših besed.

Teodor Hribar.

3-2

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Vabilo

ki bode

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o združenem poslovanju.
2. Branje revizijskega poročila „Zadružne Zveze“ v Celju in ukrepi vsled istega.
3. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1909.
4. Poročilo nadzorstva o poslovanju, računskem zaključku in o odmeri nagrad.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitve v načelstvo in nadzorstvo.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Koncem leta 1908. je bilo 387 zadrušnikov dolžnikov, ki so dolgovali 154.293,49 K. Posodilo se je nanovo 138 zadrušnikom, 99 zadrušnikov pa je posojila popolnoma vrnilo. Torej je dolžnikov 426, ki dolgujejo skupaj 178.450,58 K ali povprek 418,89 K.

A v 12	mesečnih	rokih, in	sicer 11	rokov à 9	K — h,	12. rok	4 K	73 h
B „ 18	„	„	„	17	„	6	—	18. „ 3 „ 56 „
C „ 24	„	„	„	23	„	4	50	24. „ 4 „ — „
D „ 38	„	„	„	37	„	3	—	38. „ — „ 66 „
E „ 46	„	„	„	45	„	2	50	46. „ 1 „ 81 „
F „ 60	„	„	„	59	„	2	—	60. „ — „ 70 „
G „ 70	„	„	„	69	„	1	75	70. „ 1 „ 42 „
H „ 85	„	„	„	84	„	1	50	85. „ 1 „ 26 „

Za načelstvo:

Načelnik :
I. Bernot s. r.

Blagajnik :
Alojzij Kecelj s. r.

2. Branje revizijskega poročila „Zadružne Zveze v Celju“ in ukrepi vsled istega.

3. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1909.

Prejemki.				Denarni promet.				Izdatki.			
Št.	P r e d m e t	K	h	Št.	P r e d m e t	K	h				
1	Gotovina 31. decembra 1908	1815	99	1	Dana posojila	68214	—				
2	Vrnena posojila	44056	91	2	Deležne vloge	1100	—				
3	Prejete obresti posojil	11419	87	3	Obresti deležnih vlog	558	94				
4	Deležne vloge	3589	82	4	Hranilne vloge	41717	79				
5	Hranilne vloge	57483	60	5	Obresti hranilnih vlog	564	25				
6	Izposojila	1270	—	6	Izposojila	1270	—				
7	Obresti naloženega denarja	40	50	7	Obresti izposojil	4	44				
8	Vpisnina	122	—	8	Nagrade za leto 1908	1800	—				
9	Upravni prejemki	776	29	9	Volila	150	—				
10	Premijska provizija	60	08	10	Upravni izdatki	1024	85				
11	Prodani inventar	307	33	11	Davek	203	34				
12	Prehodni prejemki:			12	Nakupljeni inventar	841	26				
	a) čekovni promet . . . K 6400.—			13	Prehodni izdatki:						
	b) premije " 478'65				a) čekovni promet . . . K 6400.—						
	c) kolki " 69'78				b) premije " 598'17						
	d) drugi prejemki " 408'10	7356	53		c) kolki " 69'78						
					d) drugi izdatki " 746'21	7814	16				
				14	Gotovina 31. dec. 1909	3035	89				
		128298	92			128298	92				

Promet:

Prejemki	128.298'92 K
Izdatki	125.263'03 "
Skupaj	253.561'95 K

Dobiček. Račun dobička in izgube. Izguba.

Št.	Predmet	K	h	Št.	Predmet	K	h
1	Prejete obresti posojil	11419	87	1	Izplačane obresti hranilnih vlog	564	25
2	Zaostale obresti posojil	2157	76	2	Kapitalizirane obresti hranilnih vlog . .	6693	40
3	L. 1908. predplačane obresti posojil .	46	78	3	Obresti izposojil	4	44
4	Obresti naloženega denarja	40	50	4	L. 1908. zaostale obresti posojil	1091	01
5	Upravni prejemki:			5	Predplačane obresti posojil	298	49
	a) poština K 100.75			6	5% odpis inventarja	51	80
	b) režijski donesek 560.14			7	5% pripis rezervnega fonda	248	20
	c) opomini 115.40	776	29	8	Davek:		
6	Premijska provizija	60	08		a) pridobnina K 112.17		
					b) neposredne pristojbine 4.80		
					c) rentnina 86.37	203	34
				9	Upravni izdatki:		
					a) poština K 101.18		
					b) stanarina 400.—		
					c) nagrade 190.—		
					d) drugi 333.67	1024	85
				10	Dobiček	4321	50
		14501	28			14501	28

Imetje. Bilanca. Dolgovi.

Št.	Predmet	K	h	Št.	Predmet	K	h
1	Posojila	178450	58	1	Deležne vloge	20217	77
2	Zaostale obresti posojil	2157	76	2	Hranilne vloge:		
3	Naložen denar	600	—		a) stanje vlog K 149.015.78		
4	Inventar:				b) kapitaliz. obresti 6693.40	155709	18
	a) po stanju računa K 1036.74			3	Predplačane obresti posojil	298	49
	b) 5% odpis 51.80	984	94	4	Rezervni fond:		
5	Prehodni znesek	530	22		a) stanje K 4842.25		
6	Gotovina 31. dec. 1909	3035	89		b) vpisnina 122.—		
					c) 5% pripis 248.20	5212	45
				5	Dobiček	4321	50
		185759	39			185759	39

V Ljubljani, dne 31. decembra 1909.

Načel. namestnik: Jakob Dimnik s. r. Načelnik: Ivan Bernot s. r. Blagajnik: Alojzij Kecelj s. r. Član načelstva: Juraj Režek s. r.
Član načelstva: Vita Zupančič s. r. Član načelstva: Anton Likožar s. r. Zadržni uradnik: Vendelin Sadar s. r.

Ta račun z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali ter v redu našli:

Član nadzorstva: Karel Wider s. r. Predsednik: Franc Gale s. r. Podpredsednik: Jakob Pretnar s. r.
Član nadzorstva: Franc Skulj s. r. Član nadzorstva: Marija Marout s. r.

4. Poročilo nadzorstva o poslovanju, računskem zaključku in o odmeri nagrad.

Nadzorstvo se je konstituiralo v svoji seji dne 30. junija 1909, in je isti dan izvršilo tudi glavno revizijo. Predsednik: Franc Gale, mestni učitelj; podpredsednik: Jakob Pretnar, mestni učitelj; člani: Minka Maroutova, mestna nadučiteljica; Franc Skulj, mestni učitelj; Karel Wider, mestni učitelj; vsi v Ljubljani. Prisostvovalo je reviziji, ki jo je izvršila „Zadružna Zveza v Celju“, dne 18. oktobra 1909.

Prepričalo se je, da posluje načelstvo uspešno in vsestransko po pravilih in da se računski zaključek za poslovno leto 1909. popolnoma vjema s knjigami, prilogami in blagajniškim stanjem.

Zato predlaga:

1. VI. redni občni zbor izvoli odobriti računski zaključek hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani, registrovane zadruge z omejenim jamstvom, za poslovno leto 1909. ter podeliti načelstvu absolutorij.

2. VI. redni občni zbor izvoli priznati zadržnim funkcionarjem vsoto 1800 K kot nagrado za poslovno leto 1909.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1910.

Za nadzorstvo:

Predsednik:
Franc Gale s. r.

Član:
Marija Marout s. r.

5. Razdelitev čistega dobička.

Čisti dobiček znaša 4321.50 K

Glede razdelitve tega predlaga načelstvo:

a) Rezervnemu fondu po § 17. pravil 216.05 „
b) 5% obresti od polno vplačanih deležev po § 21. pravil 707.32 „
c) Društvu za zgradbo „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani po § 18. pravil 100.— „
d) Rezervnemu fondu „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani“ 50.— „
e) Nagrado zadržnim funkcionarjem po predlogu nadzorstva 1800.— „
f) Ostanek 1448.13 „

rezervnemu fondu, ki bo na ta način narastel od 5212.45 K na 6876.63 K.

Obresti deležev se bodo izplačevale vsak uradni dan po občnem zboru.

Za načelstvo:

Načelnik:
Ivan Bernot s. r.

Blagajnik:
Alojzij Kecelj s. r.

6. Volitve v načelstvo in nadzorstvo.

Volita se dva člana v načelstvo in en član v nadzorstvo.

Volita se po dva namestnika v načelstvo in nadzorstvo.

7. Slučajnosti.

PREGLED

o prometu in uspehu za čas od dne 31. avgusta 1904 do 31. decembra 1909.

Poslovno leto	V teku leta										Koncem poslovnega leta															
	novih za- družnikov	vplačanih deležev		Novih vlagateljev	vloženo		novih dolžnikov	danih posojil		zadržnikov	deležev		vlagateljev	vlog		dolžnikov	posojil		čistega dobička		za dobre namene določeno		rezerva			
		K	h		K	h		K	h		K	h		K	h		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1904	60	2859	64	12	9595	59	20	11120	06	60	2859	64	12	9595	59	20	11051	58	58	96	10	—	146	70		
1905	109	3349	88	30	62065	03	119	63738	95	169	6209	52	41	58045	21	129	65046	02	1619	26	250	—	651	77		
1906	87	3312	17	34	58415	08	118	54780	—	256	9521	69	67	90388	29	234	101920	18	2655	62	150	—	1892	59		
1907	67	4604	12	51	26508	94	107	45472	—	323	14125	81	102	104311	82	302	120750	25	3006	77	150	—	3113	64		
1908	81	3852	14	73	52478	10	148	69497	—	399	17727	95	161	133249	97	387	154293	49	3921	80	150	—	4842	25		
1909	61	3589	82	96	57483	60	138	68214	—	442	20217	77	229	155709	18	426	178450	58	4321	50	150	—	6876	63		